

2023/2001(INI)

16.11.2023

MNENJE

Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja

za Odbor za mednarodno trgovino

o izvajanju Celovitega gospodarskega in trgovinskega sporazuma (CETA) med
EU in Kanado
(2023/2001(INI))

Pripravlavec mnenja: Paolo De Castro

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja poziva Odbor za mednarodno trgovino kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker je Celoviti gospodarski in trgovinski sporazum med EU in Kanado (CETA)¹ bolj vključujoč in trajnosten kot večina podpisanih trgovinskih sporazumov, zaradi česar so se trgovinski tokovi med podpisnicama občutno povečali, prav tako pa je opaziti pozitivne trende pri sodelovanju; ker sporazum CETA omogoča dostop do novih trgov, večjo potrošniško izbiro in naložbene priložnosti, obenem pa ohranja skladnost z visokimi standardi in zahtevami v Kanadi in EU, odpravlja nepotrebne ovire za trgovino in zagotavlja pravico do zakonskega urejanja v skladu z doseganjem legitimnih ciljev javne politike;
- B. ker je ruska vojaška agresija proti Ukrajini pokazala, da je treba diverzificirati trgovinske sporazume, zmanjšati odvisnost od uvoza iz omejenega števila trgovinskih partneric in izvoza vanje ter da je pomembno sklepati trgovinske sporazume s podobno mislečimi partnerji;
- C. ker številne države članice sporazuma od začetka njegove uporabe pred šestimi leti še niso ratificirale;
 - 1. poudarja, da se je od začetka začasne uporabe sporazuma CETA občutno okrepila dvostranska trgovina s prehranskimi in kmetijskimi proizvodi med EU in Kanado, saj se je izvoz teh proizvodov v Kanado povečal za 62 %, uvoz iz te države pa za 52 %; ugotavlja, da je to zelo koristilo proizvajalcem in izvoznikom na obeh straneh, prispevalo pa je tudi k ustvarjanju delovnih mest; pozdravlja, da se je občutno povečalo število mikro-, malih in srednjih podjetij v Uniji, ki izvažajo v Kanado, povečala pa se je tudi vrednost izvoženih proizvodov, pri čemer velja poudariti, da sporazum torej koristi njihovim interesom;
 - 2. poudarja, da je treba pri izvajanju sporazuma CETA in vseh drugih trgovinskih sporazumov EU ustrezno upoštevati trajnostno kmetijsko proizvodnjo, vzajemnost in ohranjanje visokih proizvodnih standardov, zlasti sanitarnih, fitosanitarnih in veterinarskih, prav tako pa je treba izvajati ustrezne kontrole in spremljati, ali obe strani izpolnjujeta te standarde;
 - 3. upošteva, da kmetijski sektor in trgovina s kmetijskimi proizvodi močno čutita posledice podnebne krize, čeprav le delno prispevata k njej; poudarja pomen učinkovitega sodelovanja med kmetijskima sektorjema Unije in Kanade, ki prispeva k blažitvi podnebnih sprememb, zmanjševanju izpustov in varstvu okolja, tudi z izmenjavo informacij o inovativnih kmetijskih praksah;
 - 4. poudarja, da je pomembno priznati sistem geografskih označb kot enega ključnih elementov sporazuma; poudarja, da je treba še naprej učinkovito izvrševati zaščito geografskih označb za imetnike pravic iz EU v Kanadi, tudi z boljšim obveščanjem

¹ Celoviti gospodarski in trgovinski sporazum (CETA) med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani (UL L 11, 14.1.2017, str. 23).

deležnikov o zavezah v zvezi z geografskimi označbami iz sporazuma CETA prek uradnih kanalov, zlasti o ureditvi zaščite geografskih označb in njenem izvrševanju, ter s poenostavitvijo upravnih postopkov, da bodo lahko imetniki pravic do geografskih označb EU nemudoma komunicirali s pristojnimi kanadskimi organi in si prizadevali za popravo; pozdravlja, da se je Kanada zavezala sodelovanju in da bo Komisiji predložila seznam pristojnih organov v Kanadi za vsako geografsko označbo v okviru sporazuma CETA; poudarja, da je treba pri prevajanju zaščitenih geografskih označb poskrbeti za ustrezno raven zaščite in razmisliti o razširitvi seznama proizvodov z geografsko označbo, da bi omogočili njihovo ustrezno zaščito in priznanje na obeh trgih; poziva Komisijo, naj v dvostranskem dialogu s Kanado znova poudari, kako pomembno je spremljati seznam uporabnikov nekaterih imen, zaščitenih v skladu s sporazumom CETA, ki so podedovali pravice za uporabo, spremljati napredek pri izvajanju klavzule o ohranjanju pridobljenih pravic ter o rezultatih redno poročati Evropskemu parlamentu in Svetu;

5. se zaveda, da je bilo 18-odstotno povečanje izvoza vina, žganih pijač in piva iz EU v Kanado leta 2021 pozitivna sprememba za proizvajalce iz EU; poudarja pomen hitre spremembe priloge k Sporazumu o trgovini z vini in žganimi pijačami² iz leta 2003, kar bo omogočilo vključitev nekaterih geografskih označb iz držav članic, ki so se Uniji pridružile po letu 2003; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je izvoz EU še vedno v slabšem konkurenčnem položaju v primerjavi z domačimi dobavitelji, delno pa tudi z uvozniki iz tretjih držav; poudarja, da si morajo kanadske oblasti še naprej prizadevati za ustrezno ureditev in izvrševanje ukrepov, s katerimi bi zagotovili, da se v Kanadi odpravijo diskriminatorne prakse, na primer davčna diferenciacija in pribitki, in ukrepi, ki omejujejo možnost neposredne dostave proizvajalcev EU, pa tudi dostop do trga za vina in žgane pijače iz EU, predvsem na ravni provinc, s čimer bi zagotovili popolno skladnost z mednarodnimi obveznostmi Kanade in zlasti uskladili svoje pristope z načelom nacionalne obravnave;
6. pozdravlja napredek pri odpravi večine dajatev v trgovini s kmetijskimi proizvodi med Unijo in Kanado ter razvoj uporabe tarifnih kvot; ugotavlja, da je cilj sedanjega kanadskega sistema za uporabo tarifnih kvot z regulacijo trga zagotoviti poštene cene za lastne proizvajalce mleka, vendar se s tem spodkopava konkurenčnost proizvajalcev mleka iz EU, saj se med drugim z dodeljevanjem na podlagi tržnega deleža omejuje dostop novih udeležencev; poziva Komisijo, naj si skupaj s kanadskimi oblastmi še naprej prizadeva za večjo preglednost pri spremljanju delovanja tega sistema, zlasti z zbiranjem uradnih podatkov od kanadskih oblasti o zlorabi dodeljevanja prenosov; poudarja, da si je treba še naprej prizadevati za odpravo preostalih netarifnih ovir za trgovino;
7. obžaluje, da sporazum CETA na splošno ne uporablja načela regionalizacije in da se EU glede živinoreje obravnava kot enotno območje, ne pa tudi glede sektorja sadja in zelenjave, kar pomeni, da se mora vsaka država članica posamezno pogajati in se dogovarjati o izvoznih zahtevah za vsak proizvod posebej; poziva, naj se ta pomanjkljivost čim prej odpravi v okviru skupnega upravnega odbora EU-Kanada;
8. poudarja, da imata trgovinska politika Evropske unije in zlasti sporazum CETA velik

² Sporazum med Evropsko skupnostjo in Kanado o trgovini z vini in žganimi pijačami, UL L 35, 6.2.2004, str. 3.

gospodarski vpliv na najbolj oddaljene regije, zato poudarja, da je treba zaščititi interese teh regij v prihodnjih pogajanjih ali pri morebitnem pregledu sporazuma;

9. vztraja, da bi bilo treba del tarif in tarifnih kvot, dodeljenih proizvodom EU, dodeliti gospodarskim subjektom, registriranim v najbolj oddaljenih regijah, pri tem pa upoštevati njihove ekonomske razmere; poudarja, da je različna obravnava operaterjev v teh regijah bistvena za konkurenčnost podjetij ter pravično porazdelitev tarif in tarifnih kvot med trgovskimi zastopniki, da se prepreči koncentracija koristi na majhno število operaterjev;
10. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se je uvoz gnojil iz Kanade v EU med letoma 2017 in 2022 povečal za 225 %, kar je v nasprotju s ciljem EU, da se doseže samostojnost pri sredstvih za gnojenje in izboljša zdravje tal;
11. poziva obe strani, naj v okviru prenove notranjih svetovalnih skupin zagotovita večjo vključenost malih kmetov in potrošnikov v te skupine;
12. pozdravlja vrsto skupnih pobud v okviru dialoga med EU in Kanado o trajnosti, okoljskem upravljanju in podnebnih ukrepih v kmetijstvu; poudarja, kako pomembno je skleniti zavezujoče in izvršljive sporazume ter povečati izmenjavo znanja in izkušenj ter najboljših praks na področju kmetijske produktivnosti, ekološkega kmetovanja, dobrobiti živali, sekvestracije ogljika, zdravja tal, trajnostnih kmetijskih praks in varstva naravnih okolij v skladu s trajnostnimi in podnebnimi cilji EU; poziva Komisijo, naj nadaljuje to izmenjavo in okrepi dolgoročno sodelovanje s kanadskimi oblastmi, da bi uskladili in nadgradili standarde pri izvajanju kmetijske, podnebne in okoljske politike, ter preuči možnost posodobitve dialoga, zlasti v okviru trajnostnih prizadevanj, ki izhajajo iz evropskega zelenega dogovora in strategije „od vil do vilic“; pozdravlja pobudo ministrstvo za kmetijstvo in kmetijska živila Kanade o začetku posvetovanj z deležniki, da bi oblikovali trajnostno kmetijsko strategijo in izboljšali dolgoročno okoljsko uspešnost sektorja, hkrati pa podprli preživetje kmetov; poziva Komisijo, naj nadaljuje stalen dialog o dobrobiti živali znotraj foruma za regulativno sodelovanje v okviru sporazuma CETA;
13. poziva Komisijo, naj olajša stalno sodelovanje s kanadskimi oblastmi, da bi v sporazumu CETA več pozornosti namenili zaščitnim ukrepom za standarde dobrega počutja živali in ocenili, ali bi bilo v prihodnosti mogoče uvesti zrcalne klavzule na tem področju, da bi zagotovili enakovrednost standardov dobrobiti živali in s tem enake konkurenčne pogoje za proizvode živalskega izvora iz EU in uvožene živalske proizvode;
14. pozdravlja uvedbo usklajenega izvoznega potrdila EU za izvoz sveže perutnine iz odobrenih držav članic, ki je začelo veljati leta 2021; poziva Komisijo, naj si še naprej prizadeva za napredek pri podobnih potrdilih za predelano ter ovčje ali kozje meso, hkrati pa okrepi prizadevanja za strožje sisteme sledljivosti mesnih proizvodov; poziva Komisijo, naj v okviru upravnega odbora in v sodelovanju s kanadskimi oblastmi in državami članicami doseže napredek pri priznanju preostalih sistemov za kontrole mesa, da bi preostalim državam članicam omogočili izvoz mesa v Kanado;
15. ugotavlja, da bi se morali obe strani zavezati vzajemnemu dostopu do trga, zlasti za goveje meso, ga spodbujati in omogočati ter tako ponuditi diverzifikacijo trgov in

alternativ tradicionalnim azijskim trgov, hkrati pa proizvajalcem ponuditi več priložnosti;

16. poziva Komisijo, naj prepreči oslabitev previdnostnega načela, ki je osnovno načelo Evropske unije, zapisano v Pogodbah, in jamstvo za zaščito evropskih kmetov in državljanov; poudarja, da je pomembno spodbujati previdnostno načelo v vseh vidikih trgovine in zagotoviti njegovo uporabo, hkrati pa se izogibati neupravičenim oviram za trgovino.

**PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE,
OD KATERIH JE PRIPRAVLJAVEC MNENJA PREJEL PRISPEVEK**

Poročevalec Paolo De Castra v okviru svoje izključne pristojnosti izjavlja, da ni prejel prispevkov od drugih subjektov ali oseb, ki bi jih bilo treba v skladu s členom 8 Priloge I k Poslovniku navesti v tej prilogi.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	16.11.2023
Izid končnega glasovanja	+ : 26 - : 6 0 : 3
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidže Alieva-Veli (Atidzhe Alieva-Veli), Benoît Bateau, Franc Bogovič, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Marlene Mortler, Juozas Olekas, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Sarah Wiener
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Asim Ademov, Ladislav Ilčić, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dan-Ștefan Motreanu
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Adrian-Draagoș Benea, Lydie Massard, Ville Niinistö

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

26	+
ECR	Mazaly Aguilar, Ladislav Ilčić, Krzysztof Jurgiel
ID	Gilles Lebreton
NI	Dino Giarrusso
PPE	Asim Ademov, Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Marlene Mortler, Dan-Ștefan Motreanu, Petri Sarvamaa
Renew	Atidže Alieva-Veli (Atidzhe Alieva-Veli), Asger Christensen, Dacian Cioloș, Martin Hlaváček
S&D	Clara Aguilera, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Cristina Maestre Martín De Almagro, Juozas Olekas

6	-
The Left	Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	Benoît Biteau, Martin Häusling, Lydie Massard, Ville Niinistö, Sarah Wiener

3	0
ECR	Bert-Jan Ruissen
PPE	Anne Sander
Renew	Jérémy Decerle

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani